

22140031

BULGARIAN A: LITERATURE – STANDARD LEVEL – PAPER 1
BULGARE A : LITTÉRATURE – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
BÚLGARO A: LITERATURA – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Friday 9 May 2014 (morning)

Vendredi 9 mai 2014 (matin)

Viernes 9 de mayo de 2014 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a guided literary analysis on one passage only. In your answer you must address both of the guiding questions provided.
- The maximum mark for this examination paper is *[20 marks]*.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez une analyse littéraire dirigée d'un seul des passages. Les deux questions d'orientation fournies doivent être traitées dans votre réponse.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est *[20 points]*.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un análisis literario guiado sobre un solo pasaje. Debe abordar las dos preguntas de orientación en su respuesta.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es *[20 puntos]*.

Направете литературен анализ на **един** от следните откъси, като се ръководите от насочващите въпроси. Анализът трябва да включва отговор и на двата насочващи въпроса.

1.

Щастието

Скрих се в малкия ѝ джоб и се постарях да го сторя тихо. Тя сякаш не разбра как се промъкнах близо до нея, а и надали щеше да разбере, защото не издадох никакъв звук или шум ...

5 Тя беше още дете, но не знаеше това. Искеше да бъде дете и да носи детското в себе си, но мислеше, че обстоятелствата са я променили и е пораснала, макар и малко. [...] Спомняше си светлия безгрижен поглед и искрените усмивки, които е притежавала като малка, спомняше си как знаеше, че нито една нейна мечта не е толкова нереална, че да не може да я сбъдне.

10 Тя все още носеше искрите в топлите си очи, излъчващи любов навсякъде; все още носеше вярата си в сбъднатите копнежи; все още търсеше щастието, но не знаеше къде да го открие.

15 Тя обичаше всичко и всички, защото обичта ѝ беше по детски наивна. Чувстваше се свободна. Но вярваше, че дължи това усещане на сериозния и задълбочен поглед върху нещата, а не толкова на детската си душа. Чувстваше се частица от Вселената, когато се протягаше към небето и стигаше звездите ...

20 Избрах нея, защото, когато я видях за първи път, се влюбих в красивата ѝ самота – тя седеше на плажа, а слънцето бавно залязваше. Нямаше хора наоколо – само чайките, които тя току-що беше разпръснала в порива си да се чувства волна като тях. [...] Изведнъж отвори малката си шепка и изсипа светещи парченца от нещо така, сякаш ги подаряваше на морето. Когато се приближих до нея и се вгледах внимателно в блестящите потъващи частици, видях в тях нейната все още детска надежда. Парченцата вяра се докоснаха до дъното и в ъгълчето на окото ѝ се появи сълза – беше осъзнала, че без надеждата си е безсилна, затова пристъпи още крачка напред и се гмурна във водата. Трябваше да си върне онова, което ѝ принадлежи ...

25 Избрах нея, защото, когато я видях за първи път, се влюбих в мъничката ѝ сълза, срамежливо показала се в крайчето на красивото око – все още по детски откриващо красота във всичко наоколо. Сълзата не посмя да се търкулне по горещата ѝ буза, защото в нея, като в малко балонче, беше останала последната частичка надежда, която я накара да си върне вярата в чудесата, детската вяра в чудесата ...

30 Избрах нея, защото, когато я видях за първи път, се влюбих в светещите ѝ парченца надежда. Видях ги, скрити в детската ѝ шепка, и осъзнах, че за нея надеждата е истински важна. Тя стискаше дланта си все по-силно, защото я беше страх, че вятърът ще отвее и малкото останала истинска вяра. [...]

35 Избрах нея, защото, когато я видях за първи път, разбрах, че има нужда от мен. Скрих се в малкия ѝ джоб и тихо зачаках да се върне от водата.

40 Тя се върна чак когато слънцето се скри напълно и младата нощ измести горещия ден. [...] Тя излезе от морето така, както и беше влязла – с малка сълзичка в крайчето на окото. Реших, че не е успяла да открие светещата си вяра във водата и осъзнах, че сега повече от всичко се нуждае от мен. Облече бялата си рокля с презрамки, в чийто джоб седях безмълвно, и тръгна по пясъка със сандали в ръка. [...] Тя стъпваше съвсем бавно по блестящия пясък, който беше скрил в себе си тайната за нейното съществуване. [...] Тя протегна ръка към небето, взе една звезда и я прибра при мен.

Тогава аз се слях с нея. Попих в още влажната ѝ кожа, защото знаех, че аз съм нейното спасение; знаех, че съм това, за което винаги е мечтала ...

45 И едва когато обсебих цялото ѝ същество, погледнах в сърцето ѝ. Да, тя беше успяла да си върне обратно надеждата и беше подредила малките парченца като пъзелче в детската си душа. А точно посредата имаше една малка дупчица, отредена за мен, която запълних аз – Щастieto.

Екатерина Карабашева, *Щастieto* (2006)

- (a) Разтълкувайте гледната точка на разказвача по отношение на главната героиня.
- (b) По какъв начин писателката използва реално и въображаемо в своя текст за да внуши своите идеи?

2.

Делник мой

Делник мой, който носиш ми вестник
и в тролея пътуваш до мене,
който вечер ме топлиш с дъха си
и в съня ми навиваш часовник,

5 делник мой, който тичаш за хляба,
без да знаеш секунда почивка,
който в бяла престилка и маска
се навеждаш над моята болка,

делник мой, който в мината влизаш
10 и към пистата водиш летеца,
който шиеш с очи възпалени
на децата ми дрехите нови,

делник мой със гърди силикозни*
и обръгнал на думи красиви,
15 който вдигаш панелния покрив
и делиш самотата по равно,

делник мой, който уж си всевластен,
а търпиш да те мамят позьори,
който с тихо упорство и ласка
20 режеш стружки от моята съвест,

делник мой, който гледаш под вежди
към хитреца, загърбил живота,
който нямаш ни ранг, нито име,
но света всеки миг сътворяваш,

25 делник мой, искам дълго да слушам
твоя шепот, бумтенето твое
и гласът ми да бъде надежда
за сърцето залутано в тебе ...

Владимир Попов, *Нежната Глутница* (1995)

* Силикозен: причинен от силикоза, заболяване на белите дробове в следствие на продължително излагане на прах и работа в силно запрашена среда

- (a) Коментирайте как е представено ежедневно човешко усилие в поемата.
- (b) Анализирайте ролята на повторението и изброяването в поемата и как те помагат на автора да внуши своето послание.
-